

Sağlık ve Hastalık

Beklenen Sağlıklı Yaşam Süresi

- Beklenen Sağlıklı Yaşam Süresi; doğumda beklenen toplumsal ortalama hayat yılı boyunca sorunsuz bir hayat geçirmektir.
- Tüm riskleri ve kendi yaptıklarımızla verdiğimiz zararları bertaraf edince normal beklenen yaşam yılını tamamen sağlıklı bir şekilde yaşamamız beklenmektedir.

DALY = Özürlülük Düzeltilmiş Yaşam Yılı

- Bu beklenen yaşam süresinin ne kadarının sağlıklı geçirildiğini hesaplama DALY formülü ile yapılmaktadır.
- DALY = Özürlülük Düzeltilmiş Yaşam Yılı = erken ölüm nedeniyle kaybedilen potansiyel ömür yıllarının ve özürlülük nedeniyle kaybedilen üretken hayatın yıllarının dışında kalan yaşam süresi toplamını hesaplamaktadır [1] .
-
- DALY'ler, bir popülasyonun birleşik sağlıklı yaşam süresi miktarını ve yaşam kalitesini ölçmek için kullanılır.

Dünya Sağlık Örgütü

- Dünya Sağlık Örgütü web sitesi DALY'yi şöyle özetlemektedir:
- “Bir DALY, bir 'sağlıklı' yaşamın kaybedilmiş bir yılı olarak düşünülebilir. Bu DALY'lerin popülasyondaki veya hastalık yükünün toplamı arasındaki farkın, bir boşluk ölçümü olarak düşünülebilir. Mevcut sağlık durumu ile tüm nüfusun ileri yaşta, hastaliksız ve sakatlıktan uzaklaştığı ideal bir sağlık durumunu gösterir.”

DALY'nin hesaplanması

- Bu ölçüm 2 ölçümün bir birleşimidir (aşağıda gösterilmiştir):
- $DALY = YLL + YLD$, yani. Engellilik Düzeltilmiş Yaşam Yılı [DALY], sağlık durumuyla yaşayan insanlar için popülasyondaki erken ölüm ve Yeterlilikten Kaybedilen Yıllar [YLD] nedeniyle toplam Yaşam Yılı [YLL] toplamına eşittir.

Standart Yaşam Beklentisi

- Mevcut durum ile herkesin standart yaşam beklentisi içinde yaşadığı ve mükemmel sağlıkta olduğu ideal bir durum arasındaki farkı ölçer. Bu hesaplama için, standart yaşam beklentisi erkekler için 80 yıl ve kadınlar için 82,5 yıl olarak belirlenmiştir.
- DALY'ler, nüfus sağlığının özet bir ölçüsüdür. DALY'ler sağlık açığını temsil eder; Nüfusun sağlığının durumunu normatif bir hedefe göre ölçerler. Amaç, bireylerin standart yaşam beklentilerini tam sağlıkta yaşamalarıdır [2] .

Gençlik ve Erişkinlik

- Gençlik ve erişkinlik döneminde eğitimini tamamlayarak toplumun bilgili ve bilinçli üretken bir bireyi olmak esastır.
- Erişkinlik ve olgunluk döneminde topluma üretken bireyler olarak katılarak iş, uğraş, mal, hizmet geliştiren ve neslin devamını sağlayan üreme olayını gerçekleştiren ve yerine yine sağlıklı birey adayları getirmek esastır.

Olgunluk ve Yaşlılık

- Olgunluk ve yaşlılık dönemlerinde de örnek rol modeller olarak bedensel ve bilişsel sağlıklı ve örnek bireyler olarak yaşamı sonlandırmak esastır.
- Bunlarda bozulan her dönem veya süre DALY de azalma getirecektir. Kazalar, hastalıklar, olumsuzluklar, sosyal, ekonomik veya üretimsel sorunlar sonuçta DALY de azalma meydana getirecektir.
- Dolayısı ile DALY de azalma meydana getiren her konu normalin dışında, bozukluk, hastalık, zararlı davranış olarak yorumlanır.
-
- **Referanslar**
- Murray, C. (1994). “Hastalığın yükünü ölçmek: engellilikten arındırılmış yaşam yılları için teknik temel.” Dünya Sağlık Örgütü Bülteni 72 (3): 429-445
- CJL Murray ve diğ. 21 bölgedeki 291 hastalık ve yaralanma için sakatlığa göre ayarlanmış yaşam yılları (DALY), 1990–2010: Global Hastalık Yüğü Çalışması 2010 için sistematik bir analiz 2010. The Lancet, 15 Ara 2012, Cilt 380, Sayı 9859, 02197-2223